

Nog meer lab voor je geld

Mastering wordt door veel muzikanten en mix-engineers nog steeds gezien als een ongrijpbare kunst, en dat is niet geheel onterecht. Wavelab 11 biedt mastering-engineers alle nodige tools voor dit proces. Specialistischer ga je het niet krijgen.

door **Sascha Meijer**
sascha@interface.nl

Los van de af en toe chirurgische ingrepen die nodig zijn om muziek beter te laten vertalen naar meerdere afuistersystemen, kan een mastering-engineer ook nog eens een stempel drukken op de uiteindelijke klank. Daarnaast mixt iedere engineer anders, waardoor je als mastering-engineer ook vrijwel elke keer in moet spelen op een nieuwe, technische context. En dan zijn er natuurlijk de talloze formats waarin je gevraagd wordt je master aan te leveren.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat softwareaudio-editors voor mastering behoorlijk uitgebreide, ingewikkelde en vaak peperdure softwarepakketten zijn. Steinberg's Wavelab is op het gebied van masteringsoftware dan ook nog eens een ietwat vreemd eend in de bijt. Het is namelijk niet alleen geschikt voor het maken van montages, volledige albummasters en het verwerken van ddp's, het is ook een prima programma voor journalisten en podcastmakers, sounddesigners en creatieve producers.

Tijdwinst

Wavelab 11 kent een hoop vernieuwingen. Na het opstarten zie je meteen de eerste: een menu met een overzicht van recent geopende projecten. Bij de eerste keer op

starten kun je ook in een keer alle settings van je vorige versie importeren. Zo hoef je niet opnieuw te beginnen met het maken van je makro's en het personaliseren van de lay-out.

Als je wat verder kijkt, ontdek je de nieuwe mogelijkheden met betrekking tot multitrack editing. Een hoop nieuwe opties voor stemmastering maar ook voor het editen en perfectioneren van podcasts en interviews. Het betreffen in veel gevallen functies die al in een bepaalde vorm te vinden waren in Nuendo of Cubase, zoals de Track Lanes en Groups. Track Lanes zijn in Nuendo of Cubase perfect geschikt om meerdere takes met elkaar te versnijden; je gebruikt ze dus vaak tijdens het opnemen en compen. In Wavelab zul je over het algemeen wat minder audio opnemen en juist vaker veel audiofiles importeren. Track Lanes zorgen in Wavelab voor extra flexibiliteit tijdens dit proces.

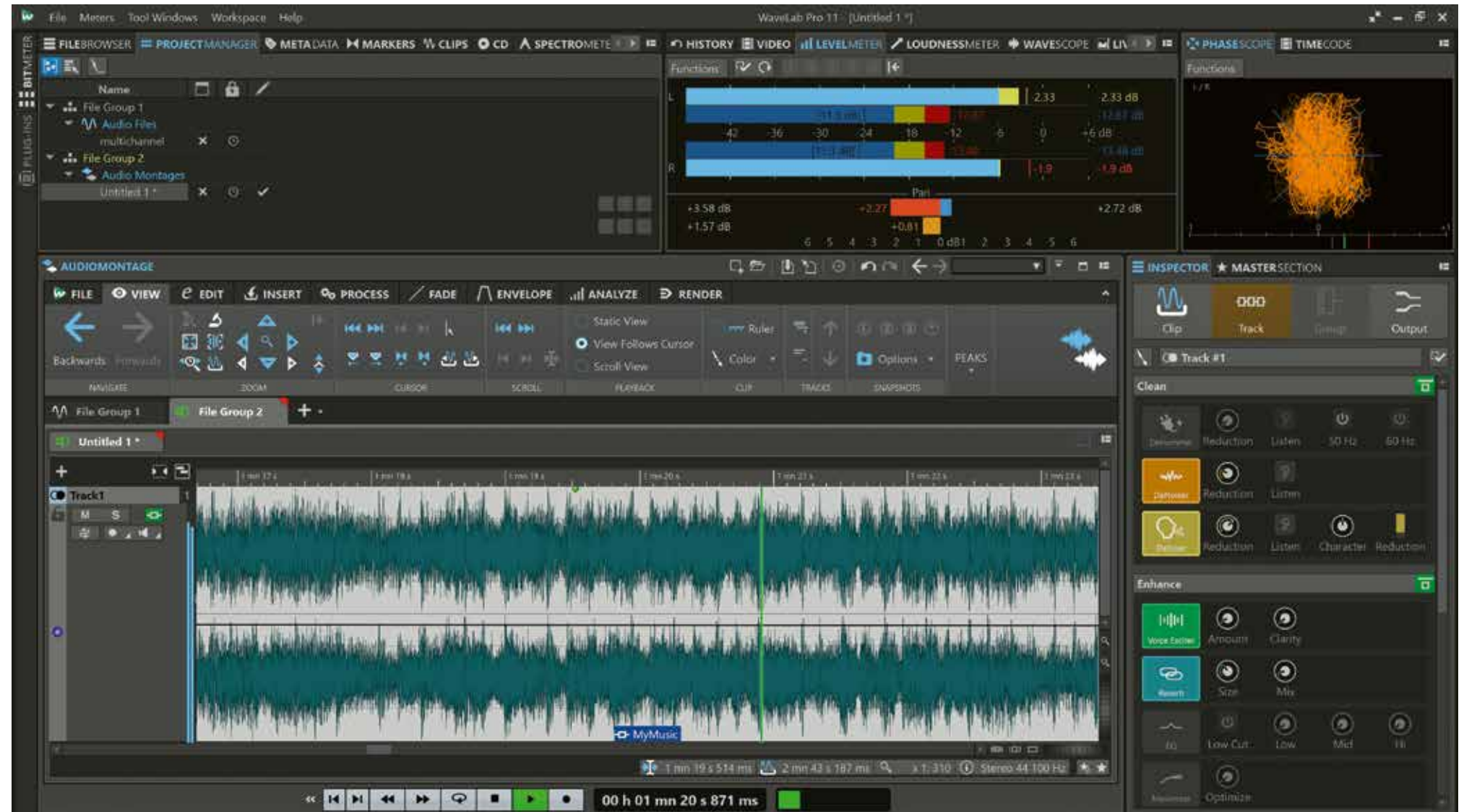
Tijdens het importeren kun je kiezen of je elke audiofile op een aparte track of juist liever op dezelfde track op een andere Lane wilt hebben. Ook is er een automatische stagger-functie die de audiofiles om en om, na elkaar op een verschillende Lane plaatst. Je kunt per track acht Lanes aanmaken en elke Lane apart solo'en, muten en voorzien van effecten. Het is ook nog mogelijk om de hele track – die dus bestaat uit alle Lanes – in z'n totaliteit te voorzien van effecten. Of natuurlijk te versturen richting je outboard gear. Uiteraard verdwijnt ook de

info

- **Prijzen:** volledige versie € 501,99
update Wavelab 10 € 99,99
update Wavelab 9.5/9.0 € 149,-
update Wavelab 8.5/7/6 € 199,-
Wavelab Elements € 129,-
- **Distributie:** Steinberg online
- **Internet:** steinberg.net

specificaties

- multitrack audio editor/mastering suite
- talloze ingebouwde tools, processors en meters
- ondersteunt vst-plugin-ins
- batch processor
- surround support tot 22.2
- clip en track processing
- videoplayer
- podcast host-ondersteuning
- 64bit Windows 10, Mac OS Catalina, Mac OS Big Sur
- e-licenser copy protection

comp-functie niet uit de Lanes. Maak je meerdere masters van dezelfde track en verdeel je die over verschillende Lanes, dan kun je de Lanes gebruiken om bepaalde passages van verschillende versies eenvoudig te combineren. Dit kan, zeker bij volledige albummasters aangeleverd in losse stems, zorgen voor de nodige tijdswinst tijdens het inrichten van je projecten.

Extra stereobus

De toegevoegde Group-functies plakken bovenop dit Track- en Track Lanes-systeem de mogelijkheid om nog een extra stereobus, inclusief eventuele processing, te maken. Waar de Group workflow in Cubase en Nuendo als vanzelfsprekend aanvoelen, lijkt het er in Wavelab – in elk geval als het aankomt op processing – nog een beetje aan de haren bij getrokken. De Track Lanes voegen al zo veel flexibiliteit toe dat je eigenlijk zelden nog verlegen zit om een extra groep. Waar de toegevoegde Groups wel schitteren, is tijdens het exporteren. Je kunt namelijk van tevoren instellen welke groepen afzonderlijk én gezamenlijk geëxporteerd moeten worden. Wil je dus bijvoorbeeld zowel een totale als instrumentale master maken, dan kun je de groepen gebruiken om de vocalen

uit te sluiten van de instrumentale export.

Hoewel de mogelijkheden voor stemmastering en multitrack editing dus behoorlijk zijn uitgebreid, heeft Steinberg ervoor gekozen het systeem voor automatisatie grotendeels intact te houden. Nieuw is dat je, in the box, plug-inparameters kunt automatiseren als je via Montage Effects een Clip Automation Envelope maakt. Enerzijds is dit een heel precieze manier van werken – omdat je heel specifiek kunt beslissen welk deel van de audio bewerkt wordt – maar zit je in een workflow met meerdere Tracks en Lanes onder elkaar, dan ontbreekt het bij deze manier van werken aan overzicht.

Multicore processing

Ook onder de motorkap is er volop gesleuteld. Versie 11 beschikt namelijk eindelijk over multicore processing voor montages. In de praktijk scheelt dit niet alleen ongelooflijk tijdens playback van zware projecten, ook renderen wordt behoorlijk versneld. Het aantal plug-inslots is overigens ook vergroot tot zestien. Maar dan wel zestien per clip, track en op de outputsectie. Als je de masterbus, Lanes en Groups meerekent, kun je per audiofile 96 plug-ins kwijt. Die

multicore processing is dus geen overbodige luxe!

Er is ook meer compatibiliteit voor multikanaal audioformats. Wavelab 11 ondersteunt zevende orde Ambisonics en surround sound tot wel 22.2. Net als je met de Lanes verschillende stems inzichtelijk kunt maken, kun je elk individueel audiokanaal van een surroundfile editen of sturen naar een externe editor, zoals SpectralLayers. Met de nieuwe MixConvert V6 kun je de downmix van deze uitgebreide surroundprojecten naar bijvoorbeeld stereo of binauraal formaat checken.

Naast MixConvert V6 biedt Wavelab 11 nog meer nieuwe plug-ins. SuperVision, dat zijn intrede deed in Nuendo 11, is ook hier van de partij. Deze uitstekende, volledig aanpasbare multimetering tool beschikt over maar liefst zeventien verschillende modules. Je kunt zelf samenstellen welke modules de plug-in laat zien: van loudnessmetering specifiek voor Netflix tot fase scopes. Daarmee is dit een perfecte aanvulling op het pakket, en je zult deze dan ook vrijwel altijd op de Playback Processing inserts hebben staan. Deze Playback Processing inserts beïnvloeden het geluid wél tijdens playback, maar worden niet meegenomen tijdens het exporteren. Dat maakt ze perfect voor

het oordeel

- + multicore processing
- + Take Lanes voegen ongelooflijk veel flexibiliteit toe
- + zevende orde Ambisonics en 22.2 surround sound compatibel
- Group workflow niet zo vanzelfsprekend
- clip automation onoverzichtelijk

metering, maar ook als je bijvoorbeeld softwarematige afuisteringcorrectie gebruikt. Er zijn ook een aantal effectplug-ins geüpdate. Quadrafuzz, Frequency, Squasher en Imager zijn allemaal voorzien van verbeteringen. Er zijn ook twee volledig nieuwe tools: DeReverb en Lin Dither. De nieuwe dithering plug-in is ontwikkeld in samenwerking met MAAT en biedt niet alleen verschillende dithertypes, maar ook verschillende Noise Shaping-profielen.

Conclusie

Steinberg wil nog wel eens met updates komen waarvoor je moet betalen. Mocht dat de reden zijn dat je Wavelab 10 bijvoorbeeld links hebt laten liggen, dan is versie 11 echt een goed excuus om weer de portemonnee te trekken. Veel van de doorgevoerde verbeteringen zullen in de praktijk namelijk voor ongelooflijk veel tijdswinst en een gestroomlijndere workflow zorgen. ■

INTERFACE XTRA

- video's nieuwe features
- handleiding

